

naš tednik

LETO XXXII. — Številka 11 13. marca 1980 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

KEL k mlekarbam
stran 2

Klub slovenskih
študentov: novo
vodstvo in zanimiva
analiza
stran 4

Djekše: kaj se
dogaja v občinskem
lovu?
stran 8

KKZ: Podjuna je zapela

Polna koncertna dvorana v Celovcu — ljudje so stali celo pred vsemi vrati — veliko število aktivno sodelujočih, — to je bil osrednji koncert KKZ v nedeljo. Glej stran 3.

Ob pisanju organa koroških socialistov KTZ:

Centralno glasilo SPÖ se distancira

Diskusija v avstrijskih strankah o operacijskem koledarju se nadaljuje. Medtem ko na Dunaju resno razpravljajo o zahtevah, ki so jih predložile centralne organizacije, se na Koroškem javljajo nemškonalni politiki iz vseh treh strank in s pomočjo koroških juristov ugotavljajo, da je operacijski koledar „protiustaven“. Vendar se nemškonalni tristrankarski sporazum vidno krha ob izjavah zveznih politikov in ukinitvi petih sodnijskih postopkov. Koroški Slovenci so ukinitve procesov pozdravili, „z zadoščenjem so vzeli člani obeh odborov ZSO ukinitve na znanje“, je rečeno v izjavi ZSO. Vendar ZSO poudarja, da je v teku še več političnih procesov, ki jih je treba ravno tako ukiniti. Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, ki v večini procesov nastopa kot odvetnik obtožencev, je pozdravil stališče Kreiskega, ki se je v tork zavzel za ukinitve procesov. Proti ukinitvi procesov se je najbolj zagnal glavni urednik lista SPÖ Walter Primosch, tako da se je včeraj distanciralo od pisanja Primoscha centralno glasilo SPÖ „Arbeiter-Zeitung“. Že v petek je koroške socialiste ostro napadel predsednik Zveze socialističnih študentov Kristian Cap, ki je na občnem zboru Kluba slovenskih študentov očital koroškimi socialistom skrajno desničarstvo.

Osrednje glasilo SPÖ, se je spet enkrat moralo distancirati od koroških socialistov, od koroškega

socialističnega glasila Kärntner Tageszeitung. Povod je bila Kirchschrägerjeva pomilostitev slovenskih aktivistov. Koroško socialistično glasilo KTZ je pozvalo nato zveznega prezidenta „na odprto besedo“, češ mnogi Korošci mislijo, da v republiki Avstriji merijo z dvojno mero. Verjetno pa je avtor tega članka — namestnik glav-

nega urednika Walter Primosch — sam slutil, da vsaj izven Koroške ne bo žel posebnega odobravanja za tako postopanje z zveznim prezidentom, saj je omejil svoje mnenje na „smešen narod“ pod Karavankami.

Glavni urednik osrednjega socialističnega glasila Manfred Scheuch je kljub temu moral poseči vmes ter je vrnil „odprto besedo“ koroškemu časnikarju kar v Arbeiter-Zeitung sami. Opozoril je na „dvojno mero“ na Koroškem leta 1972, ko so podirači dvojezičnih napisov vpričo žandarmerije opravljali svoj zločinski posel. Scheuch ugotavlja, da se njegovim strankarskim prijateljem na Koroškem kaj takega večkrat zgodi; zaključuje pa, da se strah socialistov pred tem, kar bodo drugi rekli na to, če socialisti gledajo na svoja načela, še nikoli ni izplačal.

Arbeiter-Zeitung je že večkrat morala prinašati distanciranje od koroških socialistov. Najbolj znan primer: leta 1975, ko se je Wagner ponašal z „odličnim Hitlerjunge“.

Kreisky proti političnim procesom

Zvezni predsednik dr. Rudolf Kirchschräger je ustavil sodnijske postopke proti Albertu Smrečniku, Hubertu Božiču, Albertu Hafnerju, Stanku Dlopstu in Lorencu Kreutzju. Vsi so bili obtoženi, ker so se aktivno vključili v boj za dosledno dvojezičnost. Zato so osrednje organizacije upravičeno trdile, da gre za politične procese in so v operacijskem koledarju zahtevale takojšnjo ukinitve vseh političnih procesov. Kot je bilo pričakovati, je ukinitve političnih procesov povzročila val protestov koroških nemškonalnih politikov. Koroški šef ÖVP je celo „zagrozil“, da bo pri predsedniških volitvah oddal belo glasovnico, seveda se je od zveznega predsednika dr. Kirchschrägerja distancirala tudi koro-

ška nemškonalna SPÖ ter njen šef Wagner.

Tako Wagner kot Knafel sta v svojih napadih na avstrijskega predsednika dr. Kirchschrägerja ostro nastopala tudi proti slovenski narodni skupnosti. K izjavam koroških nemškonalnih politikov je zavzel stališče zvezni kancler dr. Kreisky, ki je izjavil, „da ne odobrava večnega procesiranja, tako se vleče le naprej konflikte, ki jih je treba premostiti.“ K reakcijam Wagnerja je izjavil Kreisky, da so bili prekrški malenkostni, postopek pa je isti, kot pri podiralnih tabel. „Nujno priporočam, da se zdaj ne vliva še olje v ogenj!“ je izjavil Kreisky.

5. Rožanski izobraževalni teden

PETEK, 14. MARCA: Na Ravnah pri Rožeku (Gostilna „Pri Kosi“) 20.00: L. Kaselj, A. Zikulnig, dr. J. Zerzer. Recital: „Oton Župančič“
SOBOTA, 15. MARCA: Bilčovs (Ljudska šola) 14.00: Otroški popoldan. Forum aktualnih vzgojnih vprašanj, šol. psih. dr. Gert Lach
19.00: Sveče (Gostilna „Pri Adamu“) „Boj na Požiralniku“. Film po istoimenski noveli Prežihovega Voranca
NEDELJA, 16. MARCA: Kotmara vas (Ljudska šola) 15.00: S pesmijo v pomlad

„Zastopnika Cerkve sta se v komisiji za krajevne napisos dosledno zavzemala za

v prihodnosti nič ne bo spremenilo...“

Ureditve odprtih vprašanj pa vlada ni iskala na podlagi rezultatov dela v študijski komisiji, temveč s tristrankarskim sporazumom, ki je privedel k Zakonu o narodnih skupnostih in k uredbam iz leta 1977 o postavitvi dvojezičnih krajevnih napisov in o slovenščini kot uradnem jeziku.

Znano je, da zastopniki slovenskih organizacij odklanjajo Zakon o narodnih skupnostih v sedanji obliki. Med-

Dr. Inzko na zasedanju škofijskega sveta:

Cerkev in narodna skupnost

tako ureditev manjšinskih varstvenih določil, ki bi ustrezala Državni pogodbi. Vedno spet sta si prizadevala za razumevanje za zadržanje predstavnikov slovenskih organizacij v študijski komisiji in sta nakazovala na težave, pogojene zgodovinsko in politično, s katerimi se mora soočiti vodstvo koroških Slovencev. Ko so člani študijske komisije v diskusiji osporavali pravico slovenskih političnih organizacij do edinega zastopstva, je bil tudi odgovor zastopnikov Cerkve jaseen: Zastopnika v smislu členu 7 Avstrijske državne pogodbe sta Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij. Zastopnika Cerkve se nikdar nista imela za tretjo politično silo oziroma za možno platformo take politične sile pri reševanju koroškega manjšinskega spora. Tu se tudi

tem, ko so na političnem področju dolgo zastopali mnenje, da pomeni Zakon o narodnih skupnostih dokončno rešitev koroškega manjšinskega problema, je kardinal dr. Franz König kot prvi izrazil 16. decembra 1977 v pismu dr. Janezu Zdešarju, delegatu dušnih pastirjev za Slovence v Nemčiji, mnenje, da se Cerkev v Avstriji zaveda tega, da je zakon, ki ga je sklenil parlament, mogoče zboljšati in da ga je tudi treba razviti. Nadalje piše v pismu: „(Cerkev) se obrača na pristojna mesta, da iščejo skupno z vsemi ljudmi dobre volje — tudi z zastopniki prizadete manjšine in ne mimo njih — pot, ki bi omogočila, da bi končno uresničili pravice slovenskih in hrvaških narodnih skupnosti, na kar prizadeti upravičeno upajo.“ (glej str. 5)

Resnične lovske zgodbe iz Djekš

Le malo je tem, ki vzbujajo toliko čustev kakor tema „lov“. Zgodovinska ozadja so tako raznolika, da jih na tem mestu zaradi preobširnosti ne moremo obravnavati. Morda bo bolje, da vzamemo kot primer eno občino ter na tem konkretnem primeru prikazati tipične in netipične okoliščine, v katerem se križajo pota lovcev in divjačine ter lovcev in nelovcev. Primer: občina Djekše. (str. 8)
Slika: slovenski občinski odbornik na Djekšah Filip Warasch

UVODNIK

Lovske zvižaje

Lov je ena redkih zadev, ki dejansko razburi duhove v še tako majhni občini, kot so na primer Djekše. In končno tudi ena tistih, zelo redkih, zaradi katere si nobena frakcija (tudi največja z absolutno večino ne!) ne mara opeči prstov.

Na naslednji seji občinskega odbora bo tudi na Djekšah morala pasti odločitev o ceni lovišča ter o dejstvu, ali bodo ostali najemniki občinskega lovišča domačini ali ne.

Mislím, da odločitev ne bo preveč težka, če bodo občinski možje odločali po naslednjih smernicah:

1. Dosedanja cena je smešno nizka in jo bo treba dvigniti na normalno — na Koroškem običajno — raven. (Tu bo treba razlikovati med lovišči na Djekšah in Kneži na eni ter v Hudem kraju na drugi strani.)

2. Skrbeti bo treba, da bo ostal lov v rokah domače lovske družine, pri čemer pa ne gre, da bodo hodili na lov le župani, drugi člani predstojništva ter ostali vaški mogotci, marveč morajo imeti tudi ostali občani — v kolikor jih stvar zanima — možnost, da postanejo člani lovske družine.

3. Vsaka stranka, ki ima svoje predstavnike v dječskem občinskem svetu, si bo morala biti na jasnem, da v zadevi lova ne bo mogla potiskati „črnega Petra“ na druge, marveč mora vsak svoje predstave jasno povedati in tudi zagovarjati.

V prid vseh občanov!

Filip Warasch

ZAKON O ODLIKOVANJH

V parlamentu so spremenili prejšnji teden zakon o odlikovanjih. Doslej je bilo namreč možno, da so nemško-nacionalci nosili na raznih srečanjih uniforme ter odlikovanja iz nacistične dobe, ne da bi mogla policija poseči vmes. Kajti treba je bilo samo izbrisati kljukasti križ, pri uniformah pa so zadrževale malenkostne spremembe od „originala“. To po novem zakonu ne bo več mogoče ter so prepovedani vsi deli uniform, ki spominjajo na tisočletni rajh. Upati je, da bodo sedaj organi ukrepali.

TALCI V TEHERANU

ZDA tavajo med optimizmom in pesimizmom, kadar je govora o talcih v zasedeni ameriški ambasadi v Teheranu. Vsako izjavo, katerega koli politika v Iranu polagajo časopisi na zlato tehtnico. Potem ko je mednarodna komisija za proučitev šahovih zločinov dobila zagotovilo, da je pod določenimi pogoji možen obisk talcev, je spet zavladal optimizem, ki pa se je po zadnjih Homeinijevih izjavah spet zrušil. Kajti ne izgleda, da bi ZDA javno priznale svojo krivdo pri tisočih šahovih grozodejstvih.

VLADA V SIMBABWE-JU

Potem ko je Joshua Nkomo dobil v Rodeziji/Simbabveju veliko večino pri volitvah, je ponudil tudi svojemu bivšemu sobojevniku Mugabeju ministrski posel v vladi. Dve mesti bosta dobila tudi zastopnika belih. Očitno se stabilizacija v tej državi nadaljuje. — Medtem je postalo znano, da bivša Rodezija ni posebno trpela pod bojkotom, ki ga je bila pred 14 leti sklenila OZN zaradi rasističnega rodezijskega režima. Pona-rejevali so namreč uvozne in izvozne papirje — z vednostjo mnogih.

CARTER — FORD?

Bivši ameriški predsednik Gerald Ford je bil eden od maloštevilnih oseb, ki so kot uradujoči predsednik kljub temu bonusu podlegli izzivatelju. Sedaj pripravlja Ford očitno svoj comeback, saj njegovi protikandidat v lastni republikanski stranki Reagan zaradi svojih nadvse konservativnih idej izgublja vedno več simpatij. Zgleda, da tudi Carter spet izgublja na popularnosti, ker zunanje-politična kriza — glej Iran — že predolgo traja. Medtem spet ogroža nov varnostni škandal Carterjeve možnosti.

RAČUNSKO SODIŠČE

Notranjepolitični boj okoli zasedbe podpredsednika računskega sodišča se bliža višku: ÖVP je grozila, da bo to vprašanje povezala — junktimirala — z vprašanjem šolske reforme, kjer je potrebna dvotretjinska večina. Vse to, akoravno eno vprašanje z drugim nima kaj opravka. — Šef avstrijskega oporniškega gibanja Czermak pa je vprašal, ali Avstrija res nima vrednejšega kandidata za mesto predsednika kakor FP-jevca Brösigke-ja, ki je odvetnik vseh neonacističnih društev in National-Zeitung.

A. Šuštar ljubljanski nadškof

V torek, 26. februarja 1980, je imenoval papež Janez Pavel II. za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita slovenske cerkvene province 59-letnega pre-

lata Alojzija Šuštarja. V svoji novi službi je naslednik 77-letnega nadškofa Jožeta Pogačnika, ki mu je Janez Pavel II. prav tako 26. februarja 1980 ugodil

prošnjo, da odloži službo.

Šuštar je bil rojen 14. novembra 1920 na Grmadi (ljubljan-ska nadškofija), študiral filozofijo v Ljubljani in na Gregorijani v Rimu, kjer je po dovršenih teoloških študijih kot gojenec Germanika bil posvečen v mašnika 27. oktobra 1946.

Iz zdravstvenih razlogov se je 1947 preselil v Švico in bil duhovnik škofije Chur. Kot vikar je deloval v Saint-Moritz, kot profesor in kaplan v mestu Schwyz, kot profesor za moraliko na duhovniškem semenišču v Churu, katerega rektor je bil, predno je postal škofovski vikar.

Kot tajnik sveta evropskih škofovskih konferenc je med

drugim organiziral plenarno zasedanje simpozija evropskih škofov v Churu.

Leta 1977 se je Šuštar vrnil v svojo domačo škofijo in bil tam sprejet v ljubljanski stolni kaptelj.

Ob imenovanju za nadškofa je prejel novi metropolit veliko število čestitk iz zamejstva. V čestitki Narodnega sveta je rečeno: Narodni svet koroških Slovencev, ki zastopa kot ena od obeh osrednjih organizacij slovensko narodno skupnost na Koroškem Vam ob Vašem imenovanju za nadškofa ter metropolita slovenske cerkvene province izreka najboljše želje. Iz Vašega dosedanjega dela vemo, da bomo našli tudi v Vaši osebi zagovornika, ki se bo kot najvišji cerkveni dostojanstvenik v enotnem slovenskem kulturnem prostoru zavzemal za naše narodnostne pravice.

V diskusijo okoli problematike mlekar — kakor znano očitavajo zgornjekoroški mlekarji oziroma njenemu vodstvu zlorabo mlekar — se je vključila tudi Koroška enotna lista. Prvi kandidat KEL pri zadnjih deželnozborskih volitvah Karel Smolle je izjavil, da se je kmetijsko združništvo razvilo preveč v smer demokracije raznih zvez, kjer posamezni kmet nima več vpogleda in praktično tudi nobene možnosti soodločanja. Smolle je zahteval demokracijo na bazi namesto demokracije zvez; slednja

KEL k mlekarjem: sladoled! - pozitivne reakcije

je privedla do vedno večje odtujitve združništva od interesov kmetov. Sad te odtujitve od kmetov: zadruga so samo več same sebi namen in se z njimi bijejo gospodarskopolitični boji velikanov na hrbtih ubogih kmetov.

Karel Smolle je opozoril na predlog v gospodarskem programu Koroške enotne liste, naj bi mlekarne — kakor tudi drugod — pričele s produkcijo sladoleda.

Poraba sladoleda v Avstriji je mednarodno gledano zelo nizka, je pa v naslednjih letih računati z visokim porastom.

Potrebni „know-how“ bi vendar bil že v precejšnji meri na razpolago, tudi vprašanje distribucije bi bilo v glavnem že rešeno. Lastna proizvodnja sladoleda bi ne samo omogočala spet večjega odvzema mleka, marveč bi se tudi zvišalo število delovnih mest in predvsem bi ostale devize ter dobiček v deželi. Sedaj proizvajajo ves sladoled, ki ga v Avstriji prodajajo, skoraj izključno le inozemski in multinacionalni koncerni.

Kmete, predvsem tiste, ki brez stranskega zaslužka ne morejo obstati, sedanji način kontingentiranja mleka zelo močno prizadene. Eden izmed rednih virov dohodka je ogrožen. Kmečkogospodarske zadruga, ustanovljene z dobrim namenom samopomoči, so prišle popolnoma pod kontrolo centralističnega orjaka „Raiffeisen“, ki pa, kot izgleda, na drugi strani mleka in atraktivnih mlečnih izdelkov ne zna ustrezno spraviti na trg, je izjavil Karel Smolle.

Na predlog Koroške enotne liste je že reagiral predsednik koroške Kmetijske zbornice Valentin Deutschmann. Na svoji vsakomesečni tiskovni konferenci v ponedeljek je pozdravil predlog o produkciji sladoleda, predvsem, ker se je produkcija mleka na Koroškem povišala v zadnjih treh mesecih z 14 odstotkov, in to kljub kontingentiranju. Za presežno mleko dobi kmet le nekaj grošev na liter, „niti toliko, da bi s tem bilo plačano pomivanje posode“.

TEDNIKOV KOMENTAR

Klub: prerujen v novo desetletje?

PETER MILLONIG

TEDNIKOV KOMENTAR

nistov. Seveda z razliko, da so se organizirani študentje vedno nahajali v političnem ospredju, pa ne toliko iz zasebnih želja, temveč bolj iz potrebe po oblikovanju narodne politike. Nevarnost, da so študenti tu in tam podvomili v dosledno izvajanje zastavljenega gesla političnega nadstrankarstva, je bila zatorej prisotna. Včasih je prešla v grenko izkušnjo, ko namreč ljudi lastnega svetovnega nazora in prepričanja o gotovi, (vsaj za sebe) edino pravilni narodni politiki niso ali niso hoteli v tej meri ločiti, da prvo ne bi imelo na drugo vsaj posrednega vpliva. Mogoče to ne bi smela biti politična maksima, saj stoji za človekom, ki oblikuje politiko, gotova ideja, ideologija, ki njegovo ravnanje dejansko poguje. Tako se nadstrankarstvo miselno približuje bolj skromni želji kot spoznanju po dogmatični vsebini.

Dočim smo se torej ob prilikah prejšnjih občnih zborov pogosto — prav iz navedenih razlogov — z nerazčiščenimi občutki vrnili, je bilo tokrat posebno v treh točkah drugače:

● Klubska konzolidacija, to se

pravi zблиževanje med ljudmi različnih mišljenj — zaradi spoznanja, da zahteva naš boj slog, edinstvo, ne pa cepaštvo in odtujitev — je bilo mogoče občutiti. Zbliževanje v zadevah, za katerih rešitev se hočemo skupno potegovati, pri čemer izključujemo ideološke premisleke kolikor se le da.

● Sestava novega odbora z večino odbornikov ženskega spola, je dokaz demokratične zrelosti in prepričanja, da je treba vsakogar — brez katerikoli razlike — pritegniti v krog težke, a nič manj lepe narodno-politične in kulturne dejavnosti. To ne smejo biti zlate besede, temveč izraz važnega družbenega hotenja.

● In končno je bilo predsednikovo poročilo gotovo eno izmed najboljših zadnjih let. Kritičen (včasih prekritičen in zato neresničen) pristop do politike osrednjih organizacij, zasebno, ločeno mnenje o vseh činiteljih, ki vplivajo hromno na naše delo, vse to je dokazalo poleg večinske intelektualne verodostojnosti tudi potrebo, da, celo željo po vsestranskem pomenotenu nas vseh v prav dolo-

čeni zadevi: v zadevi, da preživimo.

Seveda: iste predpostavke in izsledke v določenih vprašanjih, ki so razumljivi iz idejne tradicije bivšega predsednika, bi kdo drugi morda ne napravil — ali vsaj poprej po svoje preveril. Kdo drugi bi tudi mislil, da za narodno osvoboditev ni treba nujno socialne, ker dobivlja razredno vprašanje v sklopu se vedno bolj menjajoče socialne strukture prebivalstva — posebno pri Slovencih — svojstven, nov pomen.

Narodno politiko delamo danes, v tem trenutku — kot smo jo delali in (so)oblikovali v preteklem in kot jo mislimo (so)oblikovati v bodočem. Zato se mi zdi vse bolj važno od določene znanstvene politične zasnove dejansko delo. Zavedam se seveda, da brez zasnove ne gre. Vendar ne vidim neposrednega pomena take zasnove, ki jo po vseh današnjih pravilih lahko tolmačimo v nedoglednost. Socialističnega prosvetljenjstva v Avstriji tako kmalu ne bo. Zatorej je najbolje, da se držimo konkretnih ukrepov. Geslo: samopomoč! In tu je tisto stičišče skupnih prizadevanj, o katerem je „stara“ (in „nova“) vodstvo razumljivo spregovorilo.

Če je nekdo levičar, desničar, vmesnež, niganič... — o tem naj se belijo svoje žlahtne glave ljudje á la Stritzl, Primosch in podobni novinarji, ki so se že kvalificirali za Pulitzerjevo nagrado. Naš „le vkup“ ne bodo prepričali. Zatorej: občni zbor je vendar uspel.

Klub slovenskih študentov na Dunaju, tarča včasih utemeljenih pa zopet nekvalificiranih napadov, izvenkoroški slovenski simbol naprednega mišljenja in zato indikator idejnih spoprijemov, se je 7. marca tega leta sestal k svojemu rednemu občnemu zboru. Naloga takega zbora je kajpak poročilo „starega“ odbora o pretekli poslovni dobi, v odboru samem pride po navadi do personalnih sprememb, pri vsem tem pa zavzame vodstvo Kluba jasno (to se pravi svoje) stališče do narodne politike na splošno — o uspehu ali neuspehu prav te v posebnem — in z intelektualno natančnostjo zariše pot, na kateri se bodo (ali naj bi se) vršila bodoča politična prizadevanja. V začetku zadnjega desetletja, ko študentske vihere niso šle mimo Kluba, ampak so se odražale v močnih idejnih in praktično-separacijskih stremljenjih, ko je povrhu odvečna „Korotanska afera“ pod geslom „primite tatu“ hotela poskrbeti za versko ali vsaj politično čistočo (proč z levico v naročje desnice...) med mladimi študenti, se je Klub — hote, a bolj nehote — prisvojil dokaj osporavano mesto v slovenski narodni zavesti. Brez verbalne kozmetike se temu reče: Klub je veljal tedaj za levičarsko, levo, socialistično organizacijo. In je v prepričanju večine slovenskega koroškega prebivalstva še danes taka.

Zdi se mi, da formulacija ne drži. Več kot organiziranih komunistov je bilo vedno neorganiziranih „demokratov“ (pa naj to pomeni kar hoče) in nekomu-

„O Podjuna, kako si lepa“

Okoli 700 pevcev je v nedeljo zaključilo tradicionalni koncert „Koroška poje“, s skupno pesmijo „O, Podjuna“. Besedilo pesmi je napisala Podjunčanka Milka Hartmanova, uglasbil jo je Matija Tomc. S to zaključno pesmijo se je končal letošnji koncert „Koroška poje“, ki ga vsako leto prireja Krščanska kulturna zveza. Letos so na tej prireditvi v nabito polni dvorani celovškega Doma glasbe nastopili podjunski zbori, pridružili pa so se jim še kot gostje mešani zbor „Lojze Bratuž“ iz Gorice, mešani zbor „Prežihov Voranc“ iz Raven na Koroškem, Kvintet dunajskega krožka in dva zbora Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu.

V pičlih treh urah se je pred poslušalci — med njimi so bili celovski župan Leopold Guggenberger, deželna poslanka Gertrude Mischitz, koroški škof dr. Köstner, predsednika NSKS in ZSO dr. Matevž Grilc in dr. Franci Zwitter, konzul SFRJ Alfonz Naberžnik — odvijala živa in kvalitetna revija odrskega petja v Podjuni. Med 25 skupinami je nastopilo šest otroških zborčkov, kar je najboljši dokaz, da se bo tudi še vnaprej ohranila slovenska pesem in z njo slovenska beseda. Razumljivo je, da je publika ravno te zborčke najbolj sprejela, prepričali pa so vsi nastopajoči. Podjuna pa se v nedeljo ni predstavila samo v pesmi, po kulturnopolitični zgodovini doline je poslušalce popeljal podjunski pisec-samouk Mirko Kumer-Črčej iz Blata pri Pliberku. Svoje potovanje po Podjuni je Mirko Kumer zaključil s premišljevanjem, da je minilo 25 let, odkar so „na Dunaju podpisali državno pogodbo“. Hitro so podpisali, malo so izpolnili. Imamo sicer Slovensko gimnazijo, slovenske učitelje. Niso pa še tisti prepovedani, ki hočejo Slovence ponemčiti. Vendar se jim bomo zoperstavili, s svojimi otroci bomo govorili slovensko, jih prijavi k slovenskemu pouku in pošiljali v Slovensko gimnazijo. Mogoče pa bo res sledilo romanskemu in germanskemu še slovansko tisočletje.

K slikam: „Koroška poje“ je bil tudi praznik najmlajših — Mirko Kumer-Črčej v akciji — pogled na Libuški zbor; pogledi na oder, v publiko in tudi za kulise. Zaokrojena podoba tega je „Koroška poje“.

zultat: druga oddaja je bila dolgočasna, tudi intelektualna komponenta je stopila v ozadje. Tudi ta oddaja je verjetno le malokateriga zadovoljila. — Torej bodo potrebne ponovne spremembe.

Kolumbovo jajce bo pri vsekaker potrebnih žiriji treba šele

prava žirije ne služi nikomur. Ali protipredlog: manjša žirija — neke vrste sodnik(i), naj sami podajo odločitev — ter jo tudi utemeljijo.

Mene osebno ni motilo, če se je kaka priča naučila na pamet, kar je potem povedala — mimo zastavljene teme. Saj žirija ta-

bora. Iskanje „pravice“ pred televizijskim zaslonom bi bilo bolj napeto, bolj ustvarjalno, bolj novo.

Konkurenca posameznih televizijskih postaj pri skupni in menjajoči produkciji kriminalk poraja čudne cvetke — predvsem pri avtorjih scenarijev. Tema in vsebina morata biti čim bolj novi, čim bolj nenavadni, predvsem pa tako originalni, da še nobena postaja kaj takega ni igrala. Edini izhod, ki ga najdejo avtorji, so potem tipi komisarjev, zločincev ter drugih oseb, ki nikakor ne odgovarjajo logiki in so nasploh privlečeni za lase. Morda bi pomagal kakšen razpis, morda. Hkrati pa postajajo vidne tudi meje televizije, prenasičenost, pa tudi

meje človeškega dojemstva čez daljše časovne dobe. V bodoče bo preživela le nadpovprečna kvaliteta. Jutri ali prihodnji teden še ne, toda ta razvoj se ne da ustaviti.

Meje televizije ...

najti; vsakokratno zatrjevanje, da je žirija po politični sestavi le slučajno izbrana, bo treba malenkostno spremeniti — v smer splošnega poučevanja prič in obtožencev pred sodiščem. Od-

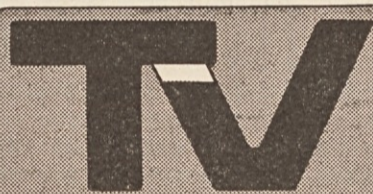
ko zadržanje zna primerno oceniti in honorirati — tudi v realnosti sodišč je tako. Še en predlog k vsebini: gotovo se najdejo teme, kjer avstrijsko ljudstvo ni razdeljeno na dva velika ta-

ZA PRIHODNJI TEDEEN PRIPOROČAM:

Zelo malo. Televizijski spored obeta precej dolgočasnja. V petek morda Kurta Sowinetza („Mei Team und I“) v prvem programu ob 21.10 uri, ter malo poprej ob 20.15 uri „Ožigosani“: pred zgodovinskim ozadjem ožigosane manjšine, katerih židovsko zvezdo na prvi pogled ne vidimo. V ostalem se pustim presenetiti.

od nedelje, 16. marca

AVSTRIJA

LJUBLJANA

do sobote, 22. marca

Heinz Conrads ob sobotah — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Njen 106. rojstni dan — 21.50 Šport — 22.10 Jolly Joker — 22.55 Poročila.

NEDELJA, 16. marca: 8.55 Vzporedni slalom ženske in moški — 16.05 Poldark (3) — 17.00 Umetnostno drsanje — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 V arenii cirkusa — 21.55 Šport — 22.10 Columbo.

PONEDELJEK, 17. marca: 18.00 Angleščina — 18.30 Jutrišnji mojstri — 19.00 Aktivna izobrazba — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poldark (4) — 21.05 Deset pred deseto — 22.20 1.7.8.9 (1) — revolucija v Franciji.

TOREK, 18. marca: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Črni z belo kožo — 19.15 Nova — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kako bi Vi to ocenili? — 21.03 Absurdiada — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 19. marca: 18.00 Francoščina — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Cafe Central — 21.00 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Rashomon.

ČETRTEK, 20. marca: 18.00 Ruščina — 18.30 Poti k umetnosti — 19.15 Galerija — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dalli, dalli — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

PETEK, 21. marca: 17.30 Avstrijski iznajditelji — 18.00 Zakaj kristjani verujejo (12) — 18.30 Orientacija — 19.00 Vi želite — mi zaigramo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Pečaten — 21.00 Vhod

od zadaj (3) — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Safari v pekel.

SOBOTA, 22. marca: 17.00 Obala zločincev — 17.50 Može brez živc — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika — 20.15 O rožah, drevesih in glasbi — 21.45 Vprašanja kristjana — 21.50 Stirje v rdečem krogu.

Darujte za zvon pri Sv. Hemi!
Posojilnica Globasnica
konto 4312.842

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 725.65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Florian Sablatschan. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Vsi Viktringer Ring 26.

Oglašujte v našem listu!

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 16. marca: 07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 17. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — Solistična glasba.

TOREK, 18. marca: 09.30—10.00 Za našo vas — 14.10—15.00 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte! — Zapijte še vi! (Poje in igra farna mladina iz Šentjakoba v Rožu. Igrata Lucija in Marija Feinig).

SREDA, 19. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — Da jih ne pozabimo! — Cerkev in svet.

ČETRTEK, 20. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — Družinski magazin — 09.15—09.30 L. Mohar: „Vprašalni stavek“ (šolska radijska oddaja za šolarje od 3. do 8. šolske stopnje).

PETEK, 21. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — Domača imena — „Pomladi vse se veseli...“ (pesmi o pomladi).

SOBOTA, 22. marca: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

NEDELJA, 16. marca: 8.00 Poročila — 8.05 Življenje na zemlji — 9.00 Ljubzen pri enajstih — 10.00 Saalbach: Paralelni slalom (moški in ženske) — 12.15 TV kašpot — 12.35 Poročila — 17.30 Košarka: Bosna — Cibona — 19.25 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 S polno paro — 21.05 Alžir — 21.35 V znamenju — 21.50 Risanka — 21.55 Glasbeni album — 22.10 Sportni pregled.

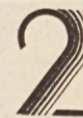
PONEDELJEK, 17. marca: 8.55 do 14.55 TV v šoli — 16.30 Kmetijska oddaja — 17.30 Poročila — 17.35 Vrtec na obisku: Domače in gozdne živali — 17.50 Mala čudesa velike prirode — 18.05 Živimo v svetu, ki se naglo spreminja — 18.30 Mozaik — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladinska oddaja — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Ugriz mraka — 21.20 Kulturne diagonale — 22.00 V znamenju.

TOREK, 18. marca: 9.15 do 16.00 TV v šoli — 17.00 Poročila — 17.05 Jakec in čarobna lučka — 17.20 Pisani svet — 17.55 Glasbeni pejzaži Srbije: Sjenica — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Po sledih napredka — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Aktualna oddaja — 20.55 Lutka — 22.15 V znamenju — 22.30 Iz koncertnih dvoran.

SREDA, 19. marca: 9.30 do 11.10 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Z besedo in sliko: Avstralske pravljice — 17.40 Tisoč let bizantinskega cesarstva — 18.10 Glasbena mladina na delu — 18.40 Obzornik — 18.55 Ne prezrite — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Film tedna: Zabloda — 21.40 Miniature: Jože Bertonec — 22.05 V znamenju.

ČETRTEK, 20. marca: 9.10 do 11.10 TV v šoli — 16.55 Poročila — 17.00 Življenje na zemlji — 17.55 Svetilnik — 18.25 Obzornik — 18.35 Na sedmi stezi — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Tretja razsežnost — 21.35 Odprto za ustvarjalnost — 22.05 V znamenju.

PETEK, 21. marca: 8.55 do 16.00 TV v šoli — 16.10 Poročila — 16.15 Varnost in red na smučiščih — 16.25 Smučarski skoki za svetovni pokal, Planica — 17.10 Mi smo smešna družina — 17.25 Ptičje strašilo — 17.55 Cez tri gore: Ljubljanski oktet — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Od refleksa do logike — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Glasbena oddaja — 21.00 Tigrova brigada — 21.55 V znamenju — 22.10 Nočni kino.

SOBOTA, 22. marca: 8.00 Poročila — 8.05 Jakec in čarobna lučka — 8.20 Z besedo in sliko: Avstralske pravljice — 8.35 Svetilnik — 9.05 Pisani svet — 9.40 London je moj — 10.30 Presojanje zahtevnosti dela — 10.50 Po sledih napredka — 11.20 Ljudje in zemlja — 12.20 Poročila — 15.20 Poročila — 15.25 Nogomet: Jugoslavija — Urugvaj — 17.20 Smučarski skoki za svetovni pokal, Planica — 18.05 Naš kraj — 18.20 Mladinski film — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 20.00 Vzpon Madsa Andersena — 20.55 Privatni detektiv.

NEDELJA, 16. marca: 16.30 Nedeljsko popoldne — 19.30 TVD — 19.55 Finalna tekma mednarodnega hokejskega turnirja.

PONEDELJEK, 17. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Zgodbe iz dedove pipe — 18.00 Pravljica — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena medigra — 18.50 Športna oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Črni kruh.

TOREK, 18. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Pustolovščina — 18.15 Nove knjige — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Glasbena oddaja — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Ona — 22.00 Pesmi in pesniki.

SREDA, 19. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Športna sredi — 22.15 TVD.

ČETRTEK, 20. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Tehtnica za natančno tehtanje — 18.15 Znanost — 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 19.30 TVD — 20.00 3-2-1... gremo — 23.00 Poročila.

PETEK, 21. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Med domom in šolo — 18.15 Mladinska oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Kulturna oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Portreti — 22.00 Celovečerni film.

SOBOTA, 22. marca: 17.15 Poročila — 17.30 Košarka: Rabortnički — CZ — 19.00 Dokumentarni film — 19.30 TVD — 20.00 Glasbena oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Feljton — 22.00 Športna sobota.

NEDELJA, 16. marca: 11.15 ORF-stereo-koncert — 12.25 Zakaj kristjani verujejo (11) — 15.35 Circus — 16.45 Ena, dve ali tri — 17.30 Bolek in Lolek — 17.40 Za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Narodna glasba iz Štajerske — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Obešenjak — 22.10 Poročila.

PONEDELJEK, 17. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Zakaj kristjani verujejo (11) — 10.00 Šolska TV — 10.30 Osvobodjene roke — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Zgodbe o konjih — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Rumpole, branilec v kazenskih zadevah — 22.00 Večerni šport.

TOREK, 18. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV: Metode analize — 10.30 Circus — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Moj konj Tafi (1) — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Vaš nastop, prosim — 21.00 Videoteka: 25 let TV — 22.20 Zdravje.

SOBOTA, 22. marca: 15.30 Moja teta — tvoja teta — 17.00 Šport-ABC — 17.30 Pirati na obali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dva x sedem — 18.25

Reportaža NT: resnične lovske zgodbe iz Djekš

Kmeta Anton Karner (levo) in Adolf Sprachmann (desno)

(Nadaljevanje s 1. strani)
Djekše so najbolj sončna občina v Avstriji in ležijo na vznožju Svinjske planine; občina je obširna ter razpolaga z dvema občinskimi lovišči — prvo (Djekše) obsega 3600 hektarjev, drugo (Hudi kraj) 500 hektarjev. Glede divjadi pa so razlike tudi po kvaliteti: medtem ko v lovišču Hudi kraj smejo postreliti lovci na leto le nekaj srnjakov in srn (vsega skupaj 18), čaka v dječkem lovišču na lovčev strel 11 jelenov in košut na leto, pa tudi ta ali oni gamsi, da o srnah ne govorimo (111 kosov), tudi ne o zajcih. — Nekaj skupnega imata ti dve lovišči spet pri ceni: kmetje-lastniki zemljišč dobijo kot zakupnino (Jagdrecht) borih 3 šilingov na hektar in leto.

Za primerjavo: koroški okvir, v katerem se gibajo cene, gre od dveh do 60 šilingov. Tendenca gre k višjim cenam. Dječki lovišči sta torej na spodnjem koncu lestvice cen, ki se ravna tudi po številu in kvaliteti divjadi v lovišču. Tako dobijo v deželnem merilu kmetje višjo ceno, če je v lovišču tudi višja divjad — npr. gamsi. Po tem deželnem merilu bi torej vsaj kmetje v lovišču Djekše morali dobiti višjo ceno, ker je pač lov več vreden.

To zahteva tudi iniciativa dječkih kmetov. Pobrli so medtem okoli 80 podpisov, vendar pri teh podpisih ni vsak enako veliko vreden, temveč merijo težo podpisov po hektarjih, ki so last podpisnika. Kmečka iniciativa je zbrala skoro dve tretjini hektarjev, ki so potrebni za obravnavanje take zahteve. Po številu podpisnikov je podpisalo celo precej več kakor dve tretjini. Podpisniki zahtevajo približno srednjo ceno: 30 šilingov na leto in hektar.

Kaj je prinesla posameznemu manjšemu ali srednjemu kmetu

dosedanja zakupnina, je povedal kmet Anton Höberl, pd. Brnče v sledečih besedah: „Za dva ‚bier-a‘ na leto že gre, za golaž zraven je premalo.“ — Torej nič.

Narobe: mnogo kmetov se pritožuje, da se lovci obnašajo dokaj ošabno do kmetov, da ne poravnajo škode, ki jo napravi divjad. Nekateri lovci mislijo in tudi glasno povedo, da je zanje človek polnovreden šele tedaj, ko je lovec, tožijo kmetje-nelovci.

LJUDSKO GLASOVANJE?

O zahtevi kmetov bodo morali končno odločiti občinski očetje. Tudi v občinski sobi sedi lepo število lovcev. Še prej pa mora podati svoj predlog lovski sosvet. Kajti lovišča bodo sedaj spet na novo podeljena, in sicer za dobo desetih let. Kmečka iniciativa zahteva, naj bi lovišča razpisali in razdelili na dražbi (Versteigerung), če ne bodo dobili več denarja.

Adolf Sprachmann, pd. Sprachmann, ki je pobudnik te iniciative, ima še en adut v rokah: če ne bo pomagalo, misli predlagati ljudsko glasovanje.

Za lovišče v Hudem kraju Anton Karner, pd. Slamanig ne vidi problemov, kajti tamkajšnje lovišče ni tako atraktivno in bi bila dosedanja cena umestna.

Kdo je profitiral doslej največ od poceni lovišča? — Kakor mnogokje drugod so bili to tujci-Nemci, ki so za lepe denarce postrelili jelene. Denarja pa niso videli kmetje, temveč je romal v lovsko „kaso“, ki je po besedah ljudi, ki morajo to vedeti, precej polna. Člani lovske družbe tudi vplačujejo svoje prispevke. Inicijatorji zahteve kmetov so izračunali, da posamezni lovec plača na leto le okoli 800 šilingov v to blagajno.

„To je zelo malo za hobby“, pravi jo.

Na vasi je največ imel od lova Johann Polesnig, črni multifunkcionar (podžupan, šef stranke, lovec-nadzornik itd.).

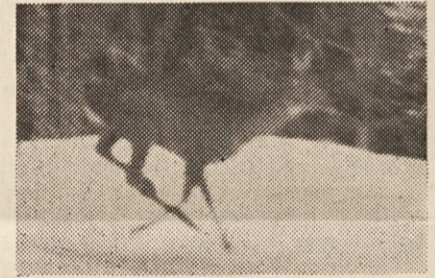
Zanimivo je tudi, da so vrhunski dječki lovci bili že nekajkrat kaznovani zaradi lovskih prekrškov, bodisi da so postrelili napačno divjad, bodisi da so se guncali po tujih revirjih.

Bolj kakor vprašanje povišanja cene za lov pa družijo vrhunske lovce nadvse čudna teoretična izobrazba. Morda je to eden od razlogov za pogosto postreljevanje napačne divjadi.

Če kdo hoče dobiti lovski list, mora pridno študirati, kajti izpit je priznano težak. Dječki lovci so si znali pomagati drugače: lovski list so dobili na Predarlskem, kjer ni takih strogih izpitov ter ga potem za 130.— šilingov pustili prepisati na Koroško.

V ostalem so lovci na Djekšah radi sami med sabo ter ne dopustijo, da bi v lovsko družbo sprejeli nove člane. Pismonoša Anton Warasch npr. čaka že desetletja na sprejem, zaman.

Namesto plačila za škodo, ki ga napravi divjad na poljih, vabijo lovci kvečjemu enkrat na leto na pojedino divjačine. Za nekatere je bilo to premalo in so hoteli tožiti — preko odvetnika so od lovcev le dobili denar.

Srna na Djekšah

Mednarodno pohištvo Wuntschek, Pliberk! Mi Vam pokažemo najnovejšo vgrajeno kuhinje, sobe za goste, vrata in zanimiva ročna rezbarstva. Razstavljamo v sejmski dvorani 3, razstavišče 514. Če hočete imeti boljše blago!

MEDNARODNO POHIŠTVO WUNTSCHKEK, Pliberk.

Möbel International Wuntschek, Bleiburg! Wir zeigen Ihnen die neuesten Einbauküchen, Gästezimmer, Türen sowie interessante Handschnitzarbeiten, Messehalle 3, Stand 514. Wenn Sie das Bessere haben wollen!

MÖBEL INTERNATIONAL WUNTSCHKEK, Bleiburg.

**GELAUTZ
KAFFEE**
*immer
begehrt*

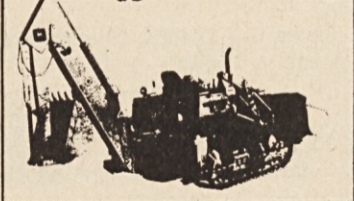
KLAGENFURT
KARFREITSTR. 22

- Kaffee-, Tee- und Gewürzimport
- Großrösterei
- In- und ausländische Spirituosen

9020 KLAGENFURT
Karfreitstraße 22
Tel. (0 42 22) 82 8 87, 83 4 50

Besuchen Sie uns auf der Gast 80!

Rauper- und
Baggerunternehmung

poslužite se novega podjetja
MARGARETA PETEK
Polena 1, 9141 Dobrla vas/Eberndorf

- IŠČEMO V NAJEM v velikovškem okraju južno od
- Drave halo ali prostore v velikosti 200—300 m² za
- delavnico (plastični material). Vsi priključki morajo
- biti možni. Ponudbe na Naš tednik.

Elektro Mayer Möbel

- Neue Geräte für die Gastronomie zu Sonderpreisen
GAST 80 — HALLE 5
Stand 436, 438, 440 und 442

Na GAST-sejmu -
v Celovcu
v hali 3

Möbel
Kika

Pohištvo

CELOVEC

Kika-opreme
Völkermarkterstraße 97
Ebentalerstraße 139

BELJAK

Kika-opreme
Kärntner Bundesstraße

SPITTAL ob Dravi

Kika-opreme
Villacher Straße 79-83